

eBook

Openbare Orde en Veiligheid

*De meest gelezen blogs
van dit moment!*

Openbare Orde en Veiligheid

Beste lezer,

Ons werkveld om de veiligheid van de openbare orde te handhaven is continue in beweging. We hebben te maken met verharding in onze samenleving en steeds grotere maatschappelijke spanningen rondom klimaatactivisme, boerenprotesten en asielproblematiek. Burgemeesters, decentrale bestuurders en landelijke politici worden steeds meer bedreigd. En de voetbalrellen zijn de laatste tijd weer flink opgelaaid. Waarom neemt de maatschappelijke onrust in de openbare ruimte toe? En hoe kunnen we samen met onze zorg- en veiligheidspartners zorgen voor een veilige maatschappij?

In dit eBook gaan we in op:

- Gebruik van persoonsgegevens met als doel intimidatie
- Crisis- en risicobeheersing in Nederland
- Afschrikwekkende effect van de voetbalwetgeving
- Re-integratie van (ex-)gevangenen
- Bedreiging van politici

In dit e-book lees je onze best gelezen blogs over openbare orde, crisisbeheersing & rampenbestrijding van dit moment.

Veel leesplezier!

Liz Boeren

congres- en opleidingsmanager veiligheid
Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid
06-11334694 | l.boeren@sbo.nl

studiecentrum
voor bedrijf en overheid | SBO

Openbare Orde en Veiligheid

Inhoudsopgave

<u>Gebruik van persoonsgegevens met als doel intimidatie wordt strafbaar</u>	4
<u>Crisis- en risicobeheersing in Nederland</u>	6
<u>We hebben de strengste voetbalwetgeving ter wereld. Waarom is het afschrikwekkende effect op supporters niet groter?</u>	8
<u>Waarom neemt maatschappelijke onrust in de openbare ruimte toe?</u>	12
<u>Nieuwe wetten per 1 juli 2023</u>	14
<u>12 miljoen extra voor re-integratie (ex-)gevangenen</u>	16
<u>Minister Weerwind versterkt de toegang tot het recht</u>	17
<u>Overlast en criminaliteit houdt gelijke tred met aantal asielzoekers</u>	19
<u>Wetboek van Strafvordering klaar voor de toekomst</u>	21
<u>Niet eerder zoveel meldingen van bedreiging politici</u>	23
<u>Dreigingsbeeld NCTV: terroristische dreiging op Nederland toegenomen</u>	25
<u>Extra maatregelen voor veiligheid decentrale bestuurders</u>	27
<u>Herstelrecht als oplossing voor maatschappelijke onrust en overlast</u>	29
<u>Meer weten?</u>	30

Gebruik van persoonsgegevens met als doel intimidatie wordt strafbaar

Het wordt strafbaar om persoonsgegevens van een ander te delen met de bedoeling om diegene te intimideren. De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel aangenomen om het gebruik van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden – ook wel doxing genoemd – strafbaar te stellen. De wet zal naar verwachting op 1 januari 2024 in werking treden.

Het fenomeen doxing komt veel voor. Persoonlijke gegevens, zoals adressen en telefoonnummers, maar ook privéinformatie over gezinsleden, worden verspreid in appgroepen zodat deze kunnen worden gebruikt om iemand angst aan te jagen. Dit heeft een grote impact op de mensen die op deze wijze belaagd worden. Ze vrezen voor hun veiligheid en die van hun naasten. Ze kunnen niet meer onbezorgd hun mening verkondigen. Of ze zijn niet meer in staat hun functie te vervullen. Dit raakt aan onze fundamentele vrijheden, en aan het functioneren van onze democratische rechtstaat.

Vaak zijn het hulpverleners, politieagenten, journalisten en politici die slachtoffer worden van doxing. Maar ook wetenschappers, opiniemakers of medewerkers van gemeenten krijgen te maken met mensen die hun persoonsgegevens verspreiden of doorsturen met als doel om hen te intimideren. Eerder hebben ook de Tweede Kamer en werkgevers zoals de politie aangegeven zich zorgen te maken over hun medewerkers en hebben zij gepleit voor een strafrechtelijke aanpak van dit probleem. Doxing is niet beperkt tot bepaalde beroepen, mensen kunnen hiermee om allerlei redenen worden geconfronteerd. Denk bijvoorbeeld aan iemand die een foto en telefoonnummer van een ex-partner op een dubieus online forum zet om diegene vrees aan te jagen.

Openbare Orde en Veiligheid

Minister Yeşilgöz-Zegerius van Justitie en Veiligheid: “Van onze hulpverleners, agenten en anderen die zich op welke manier dan ook inzetten voor onze vrije samenleving blijf je af! Privégegevens verspreiden om een ander bang te maken is echt onacceptabel. Journalisten, wetenschappers en politici moeten altijd vrij uit kunnen spreken. Dat gezinnen zich niet meer veilig thuis voelen, kunnen én mogen we niet accepteren. Ik ben dan ook blij dat ook de Eerste Kamer akkoord is met dit wetsvoorstel en dat we gezamenlijk een grens trekken: iedereen kan slachtoffer worden van doxing en moet daartegen kunnen worden beschermd.”

Veel intimiderend gedrag is al strafbaar. Denk daarbij aan bedreiging en stalking. Intimidatie door het gebruik van persoonsgegevens is in de praktijk echter vaak niet strafrechtelijk aan te pakken. Bijvoorbeeld omdat er geen sprake is van een bedreiging met een ernstig misdrijf of van een stelselmatige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene. Op het zich verschaffen, verspreiden of anderszins ter beschikking stellen van identificerende persoonsgegevens van een ander of een derde met het oogmerk om die ander vrees aan te (laten) jagen, ernstige overlast aan te (laten) doen of ernstig te (laten) hinderen in de uitoefening van zijn ambt of beroep, komt een maximale gevangenisstraf te staan van twee jaar of een geldboete van maximaal 22.500 euro. De maximale gevangenisstraf wordt met een derde verhoogd in het geval van doxing ten aanzien van personen met een bepaald beroep, zoals burgemeesters, politici, rechters, advocaten, journalisten en politieagenten.

Met de nieuwe wet hebben politie en Openbaar Ministerie ruimere mogelijkheden om op te treden tegen doxing. Het slachtoffer kan daarnaast ook zelf een civiele procedure starten als bekend is wie de gewraakte content online heeft geplaatst. Dan kan een schadevergoeding en het offline halen van de onrechtmatige content worden geëist. Wanneer de dader niet bekend is kan ook altijd bij de tussenpersoon die de content host een melding worden gemaakt. Tussenpersonen als providers en online platformen hebben een rol om op te treden, indien zij ervan op de hoogte zijn dat op hun platformen of servers strafbare of onrechtmatige content staat.

Crisis- en risicobeheersing in Nederland

Een aantal opvallende trends en ontwikkelingen maakt crisis- en risicobeheersing steeds belangrijker. Dit geldt zowel op evenementen en demonstraties als alles rond de vitale infrastructuur. Volgens Edward Post, Operationeel Specialist bij Politie Den Haag en Docent IVK aan de Haagse Hogeschool, is er een verandering te zien in de veiligheid in Nederland. Welke veranderingen zijn dit precies?

Waarom wordt risicobeheersing steeds belangrijker?

Als hoofd bewaken en beveiligen ziet Edward Post een aantal belangrijke thema's die invloed hebben op de veiligheid in Nederland. Deze thema's, los van de actuele situatie op het wereldpodium, zijn:

- Maatschappelijke onvrede;
- Afnemend vertrouwen in de overheid;
- Toenemende bedreigingen van subjecten en objecten;
- Verschuivingen van fysieke criminaliteit naar digitale criminaliteit (cybercrime);
- Uitbreiding van religieus terrorisme naar terrorisme uit andere ideologische motieven.

Risicobeheersing is door deze ontwikkelingen nodig om veiligheid op evenementen, bij demonstraties en rond de vitale infrastructuur te waarborgen. Scherpheid, alertheid, goede samenwerking en een gedegen risicoanalyse zijn hierbij essentiële ingrediënten.

Openbare Orde en Veiligheid

Risicomanagement op evenementen

Tegenwoordig moet risicomanagement een integraal onderdeel vormen tijdens het ontwikkelings- en productieproces van een evenement. Risico's rondom het evenement worden hierdoor namelijk op effectieve en rendabele wijze beheerd.

Hoe wordt er op de trends en ontwikkelingen ingespeeld?

De politiek en publieke organisaties werken voornamelijk met doelstellingen op de korte termijn. De vraag is of dat de veiligheid optimaal dient. Met de recente trends en ontwikkelingen hebben zij grote vragen en uitdagingen in het kader van veiligheid en risicobeheersing. Daarnaast vraagt het om besluitvorming over doelstellingen, communicatie, maatregelen, regelgeving, transparantie, samenwerking enzovoort. Hierin valt nog veel te winnen én investeren, aldus Edward Post.

Veranderingen in het veiligheidsdomein

De ontwikkelingen zorgen voor een grote verschuiving in de risicobeheersing in het veiligheidsdomein. Dit betekent dat de overheid uit de comfortzone stapt om antwoorden te vinden op:

- (Inter)nationale crises;
- Maatschappelijk ongenoegen;
- Wantrouwen op de overheid;
- Publiek-private samenwerking in het veiligheidsdomein van evenement tot terreur.

Hierin zien we organisaties veranderen. Je denkt hierbij aan: de ontwikkeling van handhavingsorganisaties binnen gemeentes; het ontstaan van het domein bewaken en beveiligen; digitale politie en de nationale inzet van defensie; maar ook voorbereidingen van Brandweer en GHOR om in risicovolle zones te kunnen werken.

We hebben de strengste voetbalwetgeving ter wereld. Waarom is het afschrikwekkende effect op supporters niet groter?

Door prof. mr. J.G. Brouwer, hoogleraar Recht en Samenleving aan de Rijksuniversiteit Groningen, directeur van het Centrum voor Openbare Orde en Veiligheid

Nederland heeft de strengste voetbalwetgeving ter wereld, stelt Jan Brouwer. Als supporters hiervan beter op de hoogte zouden zijn, zou het afschrikwekkende effect volgens hem veel sterker zijn.

En weer ging het weer fout. Dit keer probeerde een zichzelf supporter van FC Groningen noemende man het veld op te rennen. Gelukkig belette een heldhaftige steward dat. Een andere hooligan sloeg een speler die de onrust op de tribune wilde sussen op zijn hoofd.

Steevast krijg ik de volgende dag dan de stelling voorgelegd: Die Voetbalwet werkt toch niet. In een flauwe bui reageer ik dan: 'Nee, en dat geldt ook voor het Wetboek van strafrecht. Dat stelt op moord en doodslag de hoogst denkbare straffen. Toch vallen er in Nederland zo'n 125 slachtoffers per jaar te betreuren. Eens in de acht dagen gaat het om een vrouw in de relationele sfeer!'

Openbare Orde en Veiligheid

Kan het dan niet beter?

Wat ik hiermee wil zeggen, is dat wat we ook verzinnen wangedrag nooit helemaal door wetgeving valt uit te bannen. Maar kan het dan niet beter? We hebben hier slechts een zwakke versie van de Engelse Voetbalwet, aldus voetbalinsiders en zelfs de hoogste politiebaas Frank Paauw belast met de bestrijding van voetbalvandalisme.

Die laatste zou toch beter moeten weten. Want wat we hier hebben, is de strengste voetbalwetgeving ter wereld. Vele malen strenger dan de veel geroemde Britse Anti-Hooligan Act. Maar het gaat bij ons om wetgeving die verscholen zit tussen uiteenlopende regels en voorschriften.

Als supporters beter op de hoogte zouden zijn van deze rigide wettelijke voorschriften, dan zou er in ieder geval een veel sterker afschrikwekkend effect vanuit gaan dan nu het geval is. Om die reden een overzicht. Alsook een tweetal suggesties om de handhaafbaarheid van maatregelen te vergroten.

Drie soorten sancties

Supporters van voetbalclubs die rotzooi trappen kunnen in ons land krijgen te maken met drie soorten sancties: strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuursrechtelijke. Wat houden die in?

1) Strafsancties: Als eerste krijgt een hooligan te maken met het strafrecht, bijvoorbeeld omdat hij zoals in het recente Groningse geval zich schuldig heeft gemaakt aan mishandeling. Beschikt het Openbaar Ministerie (OM) over voldoende bewijs heeft, dan kan een hooligan op een fikse sanctie van de strafrechter rekenen. Dit kan een vrijheidsstraf zijn, maar ook een taakstraf, boete of maatregel.

2) Civielrechtelijke sancties: Daarmee is de kous voor een hooligan zeker niet af. Het OM stelt alle voetbalvandalisme gerelateerde feiten en gegevens ter beschikking van de KNVB. Hiervoor is in 2000 een wettelijke grondslag gecreëerd. Anders dan in Engeland gaat het niet alleen om strafbare feiten die tijdens en rondom een wedstrijd zijn gepleegd. Voetbal gerelateerde strafbare feiten buiten de wat de Engelsen noemen 'match period' worden ook doorgegeven.

Zo kregen supporters van twee rivaliserende clubs uit Limburg al eens flinke stadionverboden omdat ze doordeweeks tijdens een toevallige ontmoeting bij een tankstation met elkaar op de vuist gingen en hierbij sjaaltjes van hun club droegen.

Sancties zonder rechterlijke tussenkomst

De KNVB heeft de wettelijke taak sancties op te leggen zonder rechterlijke tussenkomst wanneer de openbare orde is verstoord. In Engeland kan uitsluitend de rechter op verzoek van de burgemeester een maatregel opleggen.

Openbare Orde en Veiligheid

De lengte van een landelijk KNVB-stadionverbod kan oplopen tot 30 jaar. De PSV-supporter die tijdens de wedstrijd PSV-Sevilla de keeper aan viel, kan daar op rekenen. Eerder werd die sanctie opgelegd aan de Ajaxhooligan die de doelman van AZ te lijf ging. Vergelijk dat eens met de maximale looptijd van een civielrechtelijke ‘banning order’ in de Engelse Anti-Hooligan Act: maximaal 3 jaar.

Anders dan de Engelse rechter kan de KNVB ook boetes opleggen: 1500 euro per elk niet-nageleefd KNVB-voorschrift. Ruwweg vallen de KNVB-voorschriften samen met strafbare feiten. Daarnaast legt de KNVB ook altijd nog een extra boete op voor het in diskrediet brengen van het voetbal.

De bewijsmaatstaf die de KNVB hanteert, is lager dan die van de strafrechter. Iemand die bij de strafrechter vrijuit gaat wegens gebrek aan bewijs, kan bij de KNVB heel goed veroordeeld worden. Dat kan zelfs als hij deel uitmaakte van een groep die zich schuldig maakt aan supportersgeweld zonder dat hij daadwerkelijk zelf iets heeft misdaan.

In Engeland is een dergelijke veroordeling voor ‘je was erbij, dus je bent erbij’ een stuk lastiger. De Engelse rechter ziet streng toe op dit leerstuk ‘quilty by association’.

Formeel staat beroep open tegen een KNVB-maatregel bij een interne commissie rechtsbescherming van de KNVB maar veel stelt dat niet voor.

Overtreding stadion omgevingsverbod is misdrijf

3) Bestuursrechtelijke sancties: Als een supporter over de schreef gaat, is ook de burgemeester bevoegd maatregelen nemen. Die kan een stadion omgevingsverbod opleggen in combinatie met een meldplicht. Dat kan hij op grond van wat in de volksmond bekend staat als de Voetbalwet. Wordt het verbod of meldplicht overtreden, dan maakt de hooligan zich schuldig aan een misdrijf: negeren van een bevel van de burgemeester.

De lengte van een bestuursrechtelijk stadion omgevingsverbod is maximaal twee jaar indien opgelegd op basis van de Voetbalwet. Gebeurt het op basis van de Algemene plaatselijke verordening, dan kan het verbod een veel langere periode beslaan.

Handhaving sancties

Stadionverboden worden lang niet altijd nageleefd. Toch kent de Nederlandse voetbalwetgeving – anders dan de Engelse Anti-hooligan Act – een meldplicht. Een plicht van de burgemeester om zich tijdens de rust van een wedstrijd te melden op het politiebureau helpt echter weinig. Het gaat niet om een vrijheid benemende, maar een vrijheid beperkende maatregel. Dit betekent dat iemand binnen een kwartier weer in het stadion kan zitten.

Een meldplicht bij uitwedstrijden is wel uiterst effectief. Dan moet iemand zich melden op het ‘thuispolitiebureau’ terwijl zijn club uitspeelt. In theorie bestaat die bevoegdheid. De

Openbare Orde en Veiligheid

toepassing ervan is echter zo gecompliceerd en arbeidsintensief dat geen burgemeester er zich aan waagt. Het wordt hoogtijd dat de wetgever dit eenvoudiger maakt.

Gelijk optrekken met KNVB

De handhaafbaarheid zou ook sterk verbeterd kunnen worden als de burgemeester gelijk optrekt met de KNVB. Dan moet hij aan een stadionverbod van de KNVB een stadion omgevingsverbod verbinden. En op overtreding hiervan een bestuursrechtelijke last onder dwangsom stellen.

Een dwangsom is geen boete, maar een bedrag dat iemand verbeurt bij overtreding van het verbod. Dit betekent dat een hooligan per overtreding van het verbod bijvoorbeeld € 1000,- moet betalen. Hoogstwaarschijnlijk vindt hij een dergelijk risico te groot.

De Nederlandse voetbalwetgeving is geniepig, vilein en meedogenloos. En dan zwijg ik nog over de schadevergoedingsacties die hooligans boven het hoofd hangen. Dat wil niet zeggen dat er niet nog verbeteringen mogelijk zijn. De Engelse Anti-Hooligan Act kan hierbij niet als voorbeeld dienen. Aan de overzijde van de Noordzee vindt men al dat de Nederlandse wetgeving veel en veel te ver gaat.

Waarom neemt maatschappelijke onrust in de openbare ruimte toe?

Maatschappelijke onrust in de openbare ruimte zorgt voor een onveilig gevoel bij omwonenden. Het is dus belangrijk om de oorzaken op tijd te signaleren en aan te pakken. De urgentie is duidelijk, maar toch neemt maatschappelijke onrust toe. Nicole Nugteren, adviseur openbare orde en veiligheid bij MB-ALL, vertelt meer over de mogelijke oorzaken van onrust.

Vier redenen voor de toename van maatschappelijke onrust

De toename van maatschappelijke onrust in de openbare ruimte heeft meerdere redenen. Nicole noemt er vier:

- De openbare ruimte wordt in verhouding steeds kleiner, omdat we maar blijven bouwen. We maken met steeds meer mensen gebruik van een kleinere oppervlakte aan openbare ruimte. Het intensievere gebruik van de ruimte zorgt voor ergernis.
- We kunnen steeds minder van elkaar hebben.
- Volwassenen vanaf 25 kunnen minder vaak een huis huren of kopen. Zij ontvluchten thuis door samen te komen in de openbare ruimte. Omwonenden ervaren dit vaak als onveilig.
- Steeds meer mensen met psychische problemen verblijven noodgedwongen op straat, mede door de beslissing om minder mensen intramuraal te behandelen.

Openbare Orde en Veiligheid

Rust, reinheid en regelmaat

Iedereen gebruikt de openbare ruimte. De meeste van deze gebruikers zijn van mening dat de drie R'en hier gelden: rust, reinheid en regelmaat. De hoeveelheid en diversiteit van groepen gebruikers die zich op verschillende tijdstippen begeven in de openbare ruimte maakt dit onmogelijk. Hoewel de meeste groepen gebruikers geen kwaad in de zin hebben, ervaren anderen hun gedrag als intimiderend. Social media versterkt dit, hierdoor worden jongeren gezien als potentiële criminelen waarmee niet valt te praten. Naast jongeren zijn ook verwarde personen een belangrijke oorzaak van maatschappelijke onrust. Als hun gemoedstoestand niet ernstig genoeg is om opgenomen te worden, missen zij juist de zorg die nodig is om een leven op straat te vermijden.

Groeiende aandacht voor de openbare ruimte

Nicole ziet steeds meer aandacht voor maatschappelijke onrust in de openbare ruimte. *“Je ziet dat er steeds meer verticaal groen wordt toegepast, maar dit is niet altijd haalbaar voor kleinere gemeenten. De verzorging van de ruimte heeft daar niet de hoogste prioriteit en dat zie je terug in het gedrag van bewoners. Je ziet daarnaast dat de inzet op verwarde personen en hun gedrag in de openbare ruimte toeneemt”.*

Nieuwe wetten per 1 juli 2023

Per 1 juli 2023 treedt er nieuwe wetgeving in werking. Hieronder een overzicht van deze wetten op het terrein van Justitie en Veiligheid.

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht i.v.m. de verhoging van het strafmaximum voor doodslag

Per 1 juli wordt de maximale gevangenisstraf voor doodslag verhoogd van 15 naar 25 jaar. In 2006 is met een amendement bij de Wet herijking wettelijke strafmaxima de maximumduur van de tijdelijke gevangenisstraf als alternatief voor de levenslange gevangenisstraf verhoogd van 20 naar 30 jaar, om het gat tussen deze straf en de levenslange gevangenisstraf te verkleinen. Daardoor is het strafmaximum op moord verhoogd naar 30 jaar. Door het maximum voor doodslag te verhogen naar 25 jaar, wordt de balans tussen doodslag en moord hersteld. Het verschil in de maximumstraf gaat weer 5 jaar bedragen, gelijk aan het oorspronkelijke verschil. Rechters krijgen hiermee bij zeer ernstige doodslagzaken meer ruimte om passend te straffen mochten zij dat nodig achten.

Strafbaarstelling van het bezit van instructief materiaal over het seksueel misbruiken van kinderen

Het Wetboek van Strafrecht wordt verruimd met een nieuwe strafbepaling die voorbereidingshandelingen met het oog op seksueel kindermisbruik zelfstandig strafbaar stelt. Met deze strafbaarstelling wordt het verspreiden, verwerven of in bezit hebben van een handleiding met tips en trucs voor het seksueel misbruiken van kinderen verboden. Er komt een gevangenisstraf van maximaal vier jaar op te staan.

Openbare Orde en Veiligheid

Wetsvoorstel tegengaan huwelijkse gevangenschap

Bij het wetsvoorstel tegengaan huwelijkse gevangenschap wordt ervoor gezorgd dat de rechter bij een echtscheiding een regeling kan treffen waarmee een echtgenoot bevolen wordt mee te werken aan de ontbinding van een religieus huwelijk. Ook wordt in de wet vastgelegd dat huwelijkspartners in principe verplicht zijn om mee te werken aan de ontbinding van een religieus huwelijk als de andere partner daarom vraagt. Hiermee wil het kabinet huwelijksgevangenschap tegengaan.

Besluit ongerichte reclame kansspelen op afstand

Per 1 juli wordt ongerichte reclame voor online kansspelen verboden. Het verbod moet kwetsbare groepen, waaronder jongeren, beter beschermen tegen het risico op kansspelverslaving. Reclame voor online kansspelen die per 1 juli verboden is, zijn in het kort radio- en tv-commercials en billboards op straat. Onder strikte voorwaarden mag nog wel gerichte reclame op het internet getoond worden.

Besluit aanpassing wettelijke rente

Met ingang 1 juli wordt de wettelijke rente aangepast van 4% naar 6%. Wettelijke rente is een schadevergoeding voor het niet of te laat betalen van een geldvordering. Onbetaalde vorderingen mogen met wettelijke rente verhoogd worden. Burgers met vorderingen ontvangen wettelijke rente als schadevergoeding; burgers met schulden betalen wettelijke rente als schadevergoeding wegens niet-betalen. Op grond van de wet moet de hoogte van de wettelijke rente ieder half jaar worden beoordeeld op basis van de ECB-rente. Die is sinds de vorige verhoging meer dan 2% gestegen. Daarom stijgt de wettelijke rente nu ook met 2%.

Wijziging Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren i.v.m. de aanpassing van het overeenstemmingsvereiste in artikel 51 Wrra

In de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (Wrra) vervallen het overeenstemmingsvereiste en een groot aantal algemeen materiële bepalingen. Het overeenstemmingsvereiste houdt in dat wijzigingen van een rechtspositionele regeling, voor zover een rechterlijke ambtenaar daar rechten en plichten aan kan ontlenen, alleen uitgevoerd worden als daarover overeenstemming is met de Sectorcommissie rechterlijke macht. De rechtspositie van de individuele rechtelijke ambtenaar verandert met het vervallen van dit vereiste niet. Het gaat om een technische omzetting in de wet.

12 miljoen extra voor re-integratie (ex-)gevangenen

Het kabinet gaat extra investeren om (ex-)gedetineerden te helpen bij een goede terugkeer buiten de gevangensmuren na hun straf. Vanaf dit jaar wordt hiervoor een extra bedrag oplopend tot (in totaal) 12 miljoen euro uitgetrokken. Dat heeft minister Franc Weerwind voor Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer laten weten.

Voor om- en bijscholing van gevangenen wordt 5 miljoen euro uitgetrokken. Hiermee wordt de samenwerking tussen de Dienst Justitiële Inrichtingen en arbeidsbedrijven extra vergroot en het aanbod van onderwijs aan gevangenen verbeterd. Daarnaast wordt 5 miljoen euro besteed aan de samenwerking tussen verschillende partijen. Dit geld kan bijvoorbeeld worden ingezet om de kennisuitwisseling tussen medewerkers van de gevangensmuren, de reclassering, gemeenten en zorg & veiligheidshuizen te verbeteren. Ook wordt er 2 miljoen euro extra uitgetrokken voor gemeenten in hun begeleiding van gevangenen naar werk of een woning. Gemeenten kunnen hiermee ook hulp geven op de andere basisvoorwaarden, zoals het regelen van een identiteitsbewijs, een zorg(verzekering), schuldhulp en te werken aan een goed sociaal netwerk.

‘Na een misstap verdient iedereen een tweede kans. De extra investeringen gaat gedetineerden helpen op een goede manier terug te laten keren buiten de muren van een gevangenis. Zo voorkomen we dat ze minder vaak terugvallen in de criminaliteit en bieden we ze perspectief om hun leven weer op een goede en eerlijke manier in te richten’,

stelt minister Weerwind.

ID-bewijs

Per 1 september kunnen gedetineerden vanuit de gevangenis een Nederlandse identiteitskaart aanvragen, ook al staan ze ingeschreven in een andere gemeente. Gemeenten waarin een gevangenis is gevestigd krijgen hiertoe de bevoegdheid. Voor een succesvolle re-integratie is het belangrijk dat gedetineerden al tijdens het uitzitten van hun gevangenisstraf beschikken over een identiteitsbewijs. Zonder ID is het bijvoorbeeld niet mogelijk om werk of onderdak te vinden. Deze nieuwe werkwijze voorkomt dat

gedetineerden zonder geldig ID-bewijs de gevangenis verlaten. Dit is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Minister Weerwind versterkt de toegang tot het recht

Minister voor Rechtsbescherming Franc Weerwind neemt diverse maatregelen om de toegang tot het recht te versterken. De minister trekt geld uit om het gebruik van mediation, herstelrecht en geschillencommissies te stimuleren. Daarnaast worden de griffierechten verlaagd. De aangekondigde maatregelen zijn een aanvulling op bestaande initiatieven om de toegang tot het recht te versterken.

Een geschil of juridisch probleem kan iedereen overkomen. Levensgebeurtenissen, zoals het verbreken van een relatie, het verliezen van een baan of een conflict met de werkgever, maar ook alledaagse activiteiten, zoals het doen van aankopen, kennen vaak een juridisch aspect. Meestal levert het omgaan met die juridische dimensie geen problemen op. Wanneer er wel sprake is van een juridisch probleem of geschil, dan is het niet voor iedereen mogelijk om daar een goede oplossing voor te vinden. Dat wil minister Weerwind veranderen.

Minister Weerwind:

“Iedereen moet een juridisch probleem of geschil laagdrempelig, duurzaam en passend kunnen oplossen. En dat gaat over zoveel meer dan de gang naar de rechter. Een passende oplossing kan ook gevonden worden met hulp van een mediator, door het treffen van een betalingsregeling of door het geschil voor te leggen aan een geschillencommissie. Daarom

Openbare Orde en Veiligheid

neem ik maatregelen om niet alleen de gang naar de rechter, maar ook de inzet van deze mogelijkheden te versterken.”

Concrete maatregelen

Om de toegang tot het recht te versterken neemt minister Weerwind bovenop lopende initiatieven aanvullende maatregelen. Deze maatregelen richten zich op het verbeteren van de beschikbaarheid van informatie, het toegankelijker maken van (juridisch) advies en ondersteuning en het verlagen van de drempel om een beslissing te krijgen van een neutrale instantie, zoals de rechter.

Informatie over oplossingen voor veelvoorkomende juridische problemen en geschillen moet bereikbaar, begrijpelijk en objectief moet zijn. Daarom wordt bijvoorbeeld de website van de Rijksoverheid aangepast. Om het gebruik van mediation te stimuleren is vanaf 1 maart, bij verwijzing vanuit de rechtspraak, de mediation de eerste tweeënhalf uur kosteloos. Deze startbijdrage zal twee jaar gelden en, als deze goed werkt, structureel worden. Daarnaast wil minister Weerwind de inzet van herstelrecht vergroten, zodat slachtoffers en verdachten of veroordeelden vaker de gevolgen van een (mogelijk) strafbaar feit kunnen bespreken en herstellen. Hiervoor investeert minister Weerwind 1,2 miljoen euro extra.

Een andere maatregel die minister Weerwind neemt is het verlagen van de griffierechten. Dit zijn kosten die iedereen betaalt die een zaak voor de rechter wil brengen. Deze tarieven worden voor de meeste zaken verlaagd met circa 13,5 procent ten opzichte van het prijspeil. Burgers en bedrijven kunnen hun geschil ook voorleggen aan een geschillencommissie. Dit is een laagdrempelige manier om geschillen op te lossen. De Stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken speelt hierin een belangrijke rol. De subsidie aan deze organisatie zal structureel met 260.000 euro worden verhoogd.

Aanpak

Minister Weerwind heeft tal van partijen, zoals de Rechtspraak, vertegenwoordigers van de juridische beroepen en belangenorganisaties, geraadpleegd om knelpunten op te halen en in kaart te brengen welke maatregelen mogelijk zijn, in aanvulling op bestaande initiatieven om de toegang tot het recht te versterken. Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd onder burgers en ondernemers die met juridische problemen te maken hebben gehad. Minister Weerwind geeft aan dat de aangekondigde maatregelen een eerste start zijn. Er zal, in samenwerking met partijen, blijvend gekeken worden of het mogelijk is de toegang tot het recht verder te versterken.

Overlast en criminaliteit houdt gelijke tred met aantal asielzoekers

Overlast en criminaliteit door asielzoekers is, net als het aantal bewoners in de opvang, in 2022 toegenomen. Dat blijkt uit het jaarlijkse onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). Er werden 8700 incidenten en 5700 misdrijven geregistreerd, waarvan de betrokkene op een COA- of crisisnoodopvanglocatie verbleef.

In 2022 verbleven 83.080 asielzoekers op een COA-locatie of in de crisisnoodopvang. Van deze groep was 7% betrokken bij een incident van verbale agressie (zoals schelden en dreigen), fysieke agressie (zoals slaan, schoppen, trappen), non-verbale agressie (zoals agressieve houding of gebaren), verbale suïcidedreiging of zelfdestructieve acties. Van de asielzoekers in de opvang werd 3% verdacht van een misdrijf. Nationaliteiten met relatief veel verdachten zijn Algerijns (44%), Marokkaans (33%) en Tunesisch (31%). Dit en meer concludeert het WODC in zijn [rapport](#).

Staatssecretaris Eric van der Burg:

“Met de toename van het aantal asielzoekers stijgen ook de overlast- en criminaliteitscijfers. Elk incident is onaanvaardbaar en er een te veel. We moeten samen met de organisaties in de asielketen en het OM de krachten bundelen en ervoor zorgen dat asielzoekers geen ruimte krijgen om zich te misdragen.”

Openbare Orde en Veiligheid

Harde aanpak overlastgevers

Tegen asielzoekers die de gastvrijheid van Nederland misbruiken en voor overlast zorgen en/of zich crimineel gedragen, past een harde aanpak. Organisaties in de asielketen werken er hard aan om snel te beslissen op asielaanvragen van overlastgevers en om na een afwijzing te zorgen voor terugkeer naar het land van herkomst of overdracht naar de verantwoordelijke Dublinlidstaat.

Het Openbaar Ministerie hanteert voor asielzoekers die een misdrijf plegen een lik-op-stuk aanpak. Daarmee is het voor de verdachte duidelijk dat het plegen van een misdrijf direct strafrechtelijke gevolgen heeft. Waar mogelijk wordt snelrecht of supersnelrecht toegepast. Het lokaal bestuur, de asielketen en de samenleving moeten erop kunnen vertrouwen dat misdrijven niet getolereerd worden.

Snel duidelijkheid geven op de asielaanvraag en verdachten snel voor de rechter brengen bij misdrijven, moeten ervoor zorgen dat potentiële overlastgevers ontmoedigd worden om nog naar Nederland te komen.

Voorkomen van overlast

De impact van overlastgevers op de omgeving is groot, daarom is het voorkomen ervan belangrijk. Bijvoorbeeld door toezichtteams op straat, zoals in de gemeenten Westerwolde, Cranendonck en Delfzijl en het faciliteren van gemeenten bij lokale initiatieven. Een gerichte aanpak blijft nodig om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden voor zowel asielzoekers, medewerkers als omwonenden. Bijvoorbeeld door de inzet van het Ambulant Ondersteunings Team van het COA voor locaties waar overlast plaatsvindt en intensieve begeleiding van bewoners die (potentieel) overlastgevend gedrag vertonen door daarvoor opgeleide COA-medewerkers.

Meer inzicht in de drijfveren van overlastgevers helpt om effectiever in te zetten op preventie en maatregelen. Het onderzoek hiernaar wordt naar verwachting voor het einde van het jaar gepubliceerd.

Wetboek van Strafvordering klaar voor de toekomst

Het wetsvoorstel voor het nieuwe Wetboek van Strafvordering wordt bij de Tweede Kamer ingediend. De ministerraad heeft daarmee ingestemd op voorstel van minister Weerwind voor Rechtsbescherming en Yesilgöz-Zegerius van Justitie en Veiligheid.

In het Wetboek van Strafvordering staat beschreven aan welke regels politie, openbaar ministerie, rechters en advocaten gebonden zijn in het strafproces. Deze regels hebben betrekking op de opsporing van verdachten tot en met de uitvoering van de straf. Het huidige Wetboek van Strafvordering is in 1926 ingevoerd en is inmiddels bijna 100 jaar oud. Dit wetboek is niet ingericht op nieuwe vormen van criminaliteit zoals cybercrime en ondermijning. Daarnaast is het wetboek uit 1926 na 150 wijzigingen onoverzichtelijk geworden. Het huidige wetboek weerspiegelt ook niet altijd de juiste stand van zaken, omdat veel belangrijke uitspraken van de hoogste rechter in Nederland er nog niet in zijn verwerkt.

Het nieuwe Wetboek van Strafvordering is een toegankelijk en overzichtelijk wetboek dat het geldend recht bevat. Het is een toekomstbestendig wetboek dat de positie van onder meer verdachten en slachtoffers verstevigt en verduidelijkt. Daarnaast zorgt dit nieuwe wetboek ervoor dat criminaliteitsbestrijding op een goede manier kan blijven plaatsvinden, bijvoorbeeld door de introductie van nieuwe bevoegdheden. Ook zijn procedures versimpeld.

Minister Weerwind: “We leven in een tijd waarin relatief nieuwe strafbare feiten als digitale criminaliteit aan de orde van de dag zijn. Het nieuwe wetboek stelt de strafrechtketen in staat beter in te spelen op technologische ontwikkelingen die elkaar razendsnel opvolgen. Ik

Openbare Orde en Veiligheid

vind het daarnaast belangrijk dat de belangen van alle betrokkenen goed zijn meegenomen. Dus ook de belangen van het slachtoffer. Het wetboek bevat voor slachtoffers verbeteringen, bijvoorbeeld met betrekking tot het kennisnemen van de stukken in het strafdossier.”

Er is bijna tien jaar, in samenwerking met de politie, de bijzondere opsporingsdiensten, de Koninklijke Marechaussee, het openbaar ministerie, de Rechtspraak en de advocatuur, gewerkt aan het nieuwe wetboek. Bij vrijwel alle organisaties in de strafrechtketen zal het nieuwe wetboek voor veranderingen zorgen. Zo moeten medewerkers worden opgeleid en moeten ICT-systemen en werkprocessen worden aangepast. Hiervoor is een implementatieperiode nodig. Op dit moment wordt samen met de partners binnen de strafrechtketen beoordeeld wat een realistische implementatieperiode is.

Wat zijn de grootste veranderingen?

Nieuwe opsporingsbevoegdheden

Het nieuwe wetboek introduceert enkele nieuwe bevoegdheden en past bestaande bevoegdheden aan. Hierdoor kunnen opsporingsdiensten beter optreden tegen nieuwe vormen van (digitale) criminaliteit. Ook is zoveel mogelijk techniekonafhankelijk geformuleerd, zodat het wetboek bij nieuwe technologische ontwikkelingen niet steeds aangepast hoeft te worden. Bij het maken van nieuwe opsporingsbevoegdheden wordt altijd zorgvuldig afgewogen dat in een strafrechtelijk onderzoek alleen een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer wordt gemaakt voor zover dat noodzakelijk en gerechtvaardigd is.

Betere positie slachtoffers

De rechten van slachtoffers zijn helder geformuleerd en versterkt in het nieuwe wetboek. Het nieuwe wetboek bevat een betere regeling voor slachtoffers die willen klagen over de keuze om geen opsporingsonderzoek te starten en een betere regeling voor slachtoffers om stukken aan het dossier toe te voegen en van stukken kennis te nemen.

Kortere doorlooptijden

Het nieuwe wetboek bevat voorschriften die kunnen bijdragen aan kortere doorlooptijden. Er wordt bijvoorbeeld meer ingezet op het afronden van het opsporingsonderzoek vóórdat de behandeling van een strafzaak op de rechtszitting begint. Ook krijgt de rechter meer mogelijkheden om te sturen op het procesverloop.

Goede voorbereiding verdediging

De advocaat van de verdachte krijgt de mogelijkheid in een eerder stadium van de zaak een actievere rol te vervullen. De mogelijkheden om invloed uit te oefenen op deskundigenonderzoek zijn bijvoorbeeld uitgebreid. En gedurende het hele opsporingsonderzoek, tot aan de inhoudelijke zitting, kan de verdediging de rechter-commissaris benaderen met onderzoekswensen.

Niet eerder zoveel meldingen van bedreiging politici

In 2022 ontving het Team Bedreigde Politici van de politie-eenheid Den Haag 1.125 meldingen van bedreiging. Dat is bijna twee keer zoveel als [het jaar daarvoor](#) (588 meldingen). Het aantal bedreigingen dat als strafbaar werd beoordeeld, steeg nog sterker: van 373 in 2021 naar 889 in 2022. De toename hangt vooral samen met veel nieuwe meldingen van bedreiging door één Tweede Kamerlid.

Het bedreigen van politici is een hardnekkig probleem. Bij de politie-eenheid Den Haag is er een speciaal Team Bedreigde Politici dat zich samen met het OM buigt over alle meldingen van bedreiging aan het adres van landelijke politici uit het zogeheten 'rijksdomein'. De eerste stap is om te beoordelen of het in de melding om een mogelijk strafbare bedreiging gaat. Vorig jaar was dat 889 keer het geval.

Vervolgens doen politie en OM onderzoek naar de strafbare bedreigingen. Dat leidde er in 37 gevallen toe dat personen werden gedagvaard om zich voor de strafrechter te verantwoorden. De strafrechter legde onder meer celstraffen op tot vijf maanden en taakstraffen tot 120 uur.

Social media

In 127 gevallen loopt het onderzoek nog. Veel bedreigingen worden onder pseudoniem gedaan via social media, met name via twitter en instagram. Welke persoon aan een social-

Openbare Orde en Veiligheid

media-account is gekoppeld, is vaak alleen te achterhalen via de social-media-bedrijven. Die werken soms wel, maar soms ook niet mee. Sowieso is daar tijd mee gemoed.

Daarna moet geverifieerd worden of die persoon ook daadwerkelijk de gebruiker is van dat account en of die ook het bedreigende bericht heeft verzonden. De verificatie bestaat onder meer uit het verhoren van de verdachte. Dat is erg gecompliceerd wanneer de verdachte zich bijvoorbeeld bevindt in een land waarmee Nederland geen rechtshulpverdrag heeft. Helaas is dat vaak het geval.

Rechtshulp

Rechtshulpverdragen sluiten landen af op basis van wederkerigheid. In de praktijk betekent dit dat rechtshulpverdragen alleen gesloten worden tussen landen met vergelijkbare rechtssystemen. Zonder rechtshulpverdrag is de kans heel gering dat de plaatselijke autoriteiten binnen een aanvaardbare termijn meewerken aan rechtshulpverzoeken uit Nederland.

Bijna 600 van de 889 strafbare bedreigingen kwamen uit landen waarmee Nederland geen rechtshulpverdrag heeft. Wanneer cruciale rechtshulp bij identificatie en verdachtenverhoor niet mogelijk is, heeft verder onderzoek geen zin. Het onderzoek wordt dan beëindigd en deze zaken worden 'opgelegd'. Dat houdt in dat door het ontbreken van verdere opsporingsmogelijkheden de zaken stil liggen. Een andere reden om een zaak op te leggen is dat, ondanks al het mogelijke onderzoek door de politie, het onderzoek niet heeft geleid tot een verdachte. In totaal zijn 712 zaken opgelegd.

Strafrechter

Het totale aantal politici dat bedreigd wordt, is vergelijkbaar met voorgaande jaren. De stijging van het aantal meldingen komt doordat er veel mogelijk strafbare bedreigingen worden gedaan tegen één Tweede Kamerlid. Het capaciteitsbeslag daarvan was zo groot dat het Team Bedreigde Politici per zaak minder tijd had voor onderzoek en ook minder zaken gereed kon maken voor zitting. In 2022 werden 37 verdachten voor de strafrechter gedaagd tegen 79 in het jaar daarvoor. De verwachting is dat de 127 zaken die nog in onderzoek zijn, zullen leiden tot nieuwe dagvaardingen en zittingen voor de strafrechter.

Verder deed het OM vorig jaar zeven zaken zelf af via een OM-strafbeschikking of OM-zitting. Vier zaken werden overgedragen aan buitenland waarmee Nederland wel een rechtshulpverdrag heeft. Bureau Halt deed één zaak met een minderjarige af. En het OM seponeerde één zaak wegens gebrek aan bewijs.

Dreigingsbeeld NCTV: terroristische dreiging op Nederland toegenomen

De terroristische dreiging op Nederland is het afgelopen half jaar toegenomen. Er zijn steeds meer signalen dat jihadistische organisaties voorbereidingen treffen om in Europa terroristische aanslagen te plegen. Deze groeperingen noemen daarbij expliciet Nederland als doelwit. Ook een terroristische aanslag vanuit rechts-extremistische hoek blijft voorstelbaar. Ten slotte zouden eenlingen of kleine groepen, die zich vanuit complotdenken tegen de overheid hebben gekeerd, kunnen overgaan tot een geweldsdaad. Dat blijkt uit het meest recente Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN 58) van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het dreigingsniveau wordt vastgesteld op niveau 3. Dat betekent dat een aanslag in Nederland voorstelbaar is.

Jihadisme

Vorig jaar is de aanslagdreiging vanuit ISIS richting Europa toegenomen. Vooral vanaf de tweede helft van 2022 zijn er steeds meer aanwijzingen dat ISIS bezig is met het plannen van aanslagen in Europa. De dreiging komt vooral van netwerken die worden aangestuurd door ISIS-structuren in Syrië en Afghanistan en daaraan verbonden ISIS-netwerken in Turkije. Mondiale jihadistische organisaties beschouwen Nederland al langer als legitiem doelwit voor een aanslag. Als gevolg van recente koranvernielingen in ons land is Nederland echter nog nadrukkelijker in beeld gekomen. Verscheidene pro-ISIS kanalen hebben via sociale media opgeroepen tot vergeldingsacties tegen westerse landen, waaronder expliciet Zweden en in mindere mate Nederland. Met name Nederlandse belangen in het buitenland lopen het risico getroffen te worden door een aanslag.

Het beeld van de Nederlandse jihadistische beweging is al enkele jaren onveranderd; de omvang stagneert. In verscheidene grotere steden van Nederland bevindt zich een aantal kleinere of grotere netwerken dat het jihadistisch gedachtegoed aanhangt. Tussen de netwerken zijn er contacten en vindt uitwisseling van ideeën plaats. De beweging is

Openbare Orde en Veiligheid

ideologisch versnipperd en sociaal gefragmenteerd waardoor ze er niet in slaagt om effectief te opereren en haar invloed te vergroten. Door de nederlaag van ISIS in Syrië en Irak heeft de beweging bovendien een belangrijk narratief verloren, waardoor ze moeite heeft om leden aan zich te binden of nieuwe leden aan te trekken. Naar schatting hangen in Nederland zo'n vijfhonderd mannen en vrouwen dit gedachtegoed aan. Hoewel er de afgelopen jaren wel sprake is geweest van enige verloop binnen de beweging, is het niet de verwachting dat ze op korte termijn in aantal en kracht zal toenemen.

Rechts-extremisme

De rechts-extremistische dreiging, inclusief het rechts-terrorisme, is in de afgelopen jaren diffuser en onvoorspelbaarder geworden. Dat geldt zowel voor Nederland als voor andere westerse landen. Een minderheid van de rechts-extremisten vormt een gewelddadige dreiging. Een ander deel is actief bezig met het normaliseren van hun intolerante gedachtegoed en het normaliseren van rechts-extremistisch gedachtegoed in het maatschappelijke en politieke domein.

Binnen Nederland komt de voornaamste rechts-extremistische geweldsdreiging van online aanhangers van accelerationistisch en vergelijkbaar rechts-terroristisch gedachtegoed. Het accelerationisme is gebaseerd op de omvolkingstheorie. Er zijn waarschijnlijk een paar honderd Nederlandstalige aanhangers van deze ideeën. Dit aantal lijkt in het afgelopen jaar niet te zijn toegenomen. Er bestaan er zorgen over een verdere normalisering van rechts-extremistisch gedachtegoed in het maatschappelijke en politieke domein.

Het afgelopen halfjaar is het steeds gangbaarder geworden om rechts-extremistisch gedachtegoed uit te dragen. Het openlijk en (vrijwel) kritiekloos bespreken van xenofobie en deels racistisch gedachtegoed is zichtbaar op sociale media, maar ook in het politieke discours, het publieke omroepbestel en het dagelijkse leven. De geprojecteerde teksten op de Erasmusbrug tijdens de jaarwisseling zijn illustratief voor het streven de rechtsextremistische beweging te normaliseren.

Anti-institutioneel extremisme

De dreiging die in Nederland uitgaat van het anti-institutioneel extremisme is tweeledig. Op korte termijn is er sprake van een beperkte geweldsdreiging, op langere termijn kan anti-institutioneel extremisme de democratische rechtsorde ondermijnen. Een deel van de aanhangers van samenzweringstheorieën voedt het wantrouwen in de overheid door het narratief van een kwaadaardige elite. Door hun soms zeer intimiderende houding richting politici kunnen die zich in het uitvoeren van hun democratische taak ernstig belemmerd voelen. Soevereinen maken onderdeel uit van het bredere anti-institutionele milieu. Zij ontkennen op basis van complottheorieën de juridische en democratische legitimiteit van de overheid. Het anti-institutioneel extremisme vormt vooral een bedreiging voor de democratische rechtsorde. Daarnaast is er mogelijk sprake van een geweldsdreiging.

Extra maatregelen voor veiligheid decentrale bestuurders

Minister Bruins Slot komt met aanvullende maatregelen om de veiligheid van onder meer burgemeesters, wethouders, gedeputeerden en waterschapsbestuurders te vergroten.

Samen met gemeenten, provincies en waterschappen gaat zij de huidige Regeling veilig wonen uitbreiden, zo laat zij in een brief aan de Tweede Kamer weten. Decentrale bestuurders krijgen straks een veiligheidsadvies op maat met een uitgebreider pakket aan preventieve maatregelen voor hun woonomgeving.

Minister Bruins Slot: “Het komt steeds vaker voor dat mensen met agressie en geweld hun gelijk proberen te halen wanneer ze het niet eens zijn met besluiten die worden genomen in een gemeente of provincie. Dit gebeurt niet alleen bij het provincie- of gemeentehuis, maar komt ook voor bij de privéwoningen van bijvoorbeeld burgemeesters. Dit vind ik onacceptabel. Want juist thuis moeten bestuurders zich veilig voelen. Ik wil gemeenten en provincies hierin financieel tegemoet komen, zodat we samen meer maatwerk kunnen bieden aan bestuurders als het gaat om hun veiligheid.”

Regeling veilig wonen

Op dit moment kunnen lokale, provinciale en waterschapsbestuurders gebruik maken van de Regeling veilig wonen. Hierin is geregeld dat ze gebruik kunnen maken van vast pakket aan preventieve basismaatregelen tot maximaal € 2500,-. Als bijvoorbeeld een beveiligingsexpert of de politie meer maatregelen, met dus hogere kosten, adviseert aan een burgemeester, moet hij daarvoor toestemming vragen aan de gemeenteraad. Dit kan

Openbare Orde en Veiligheid

leiden tot een onwenselijk debat over de veiligheid van de burgemeester. Uit een evaluatie van de huidige Regeling veilig wonen blijkt behoefte aan een uitgebreider pakket en meer advies op maat.

Advies op maat

Lokale bestuurders en hun gezin zullen daarom een onafhankelijk veiligheidsadvies op maat aangeboden krijgen met een uitgebreider pakket van benodigde preventieve maatregelen. Hierbij valt te denken aan fysieke en elektronische maatregelen in en om het huis, zoals camera's en een alarmsysteem, maar ook maatregelen gericht op gedrag en training. Om in gezamenlijkheid de veiligheid van decentrale bestuurders te vergroten, is met gemeenten, provincies en waterschappen afgesproken dat zij de geadviseerde maatregelen altijd overnemen. Om decentrale overheden hierbij te ondersteunen, stelt het ministerie van BZK jaarlijks een bedrag van €2,5 miljoen euro beschikbaar.

Onderdeel van extra investering van 100 miljoen voor komende 10 jaar

Het extra geld voor de preventieve woningbeveiligingsmaatregelen is onderdeel van de vorig jaar aangekondigde investering van '10 miljoen per jaar' voor het weerbaarder maken van het openbaar bestuur. Met deze 100 miljoen wordt ingezet op het versterken van gemeenten tegen de invloed van ondermijning en de bewustwording en (online) veiligheid van decentrale politieke ambtsdragers zoals burgemeesters, wethouders en raads- en Statenleden. Dit allemaal in nauwe samenwerking met lokale overheden en partners binnen het Netwerk Weerbaar Bestuur.

Herstelrecht als oplossing voor maatschappelijke onrust en overlast

Het herstelrecht is een rechtsvorm die niet focust op de dader, maar juist op schadeherstel. Gert Jan Slump, criminoloog en innovator strafrecht en herstelrecht bij Restorative Justice Nederland, stelt dat het een manier is om de gevolgen van maatschappelijke onrust collectief op te pakken. De oplossing van maatschappelijke onrust ligt namelijk voornamelijk bij de gemeenschap zelf, zegt Gert Jan. Hoe helpt het herstelrecht om tot rechtvaardige oplossingen te komen?

Oplossingen uit de gemeenschap op basis van het herstelrecht

“Slachtofferloze incidenten bestaan niet: er liggen altijd mensen wakker van een incident of gebeurtenis. Het is daarom nodig om te focussen op schade, behoeften en wederkerige verplichtingen die ontstaan bij maatschappelijke onrust”, aldus Gert Jan. De gemeenschap waarin onrust ontstaat weet als geen ander wat de gevolgen ervan zijn. Dat is dan ook de aangewezen partij om oplossingen aan te dragen die het mogelijk maken om duurzaam samen te leven in een veerkrachtige gemeenschap.

Collectief de gevolgen van onrust herstellen

De collectieve versie van het herstelrecht kan plaatsvinden binnen de publieke kaders, zoals strafrecht of bestuursrecht, maar ook daarbuiten. De klassieke top-downaanpak van strafrecht biedt kaders voor het herstelrecht. De gemeenschap werkt samen met professionals om tot oplossingen te komen. Het kan echter ook zonder deze kaders. Het herstelrecht kent herstelconferenties en –cirkels om collectief de gevolgen van maatschappelijke onrust te herstellen, zonder inmenging van het strafrecht. De hele gemeenschap denkt en doet daarin mee om tot duurzame en rechtvaardige oplossingen te komen.

Toenemende interesse in herstelrecht

De interesse in herstelrechtelijke en meer systematische toepassingen van collectieve spanningen en conflicten neemt toe. Je ziet dan ook steeds meer initiatieven omtrent het herstelrecht, zeker als het gaat om overlast en maatschappelijke onrust in de regio. Wie kan de gevolgen van geweld en overlast immers beter inschatten dan de bewoners van de regio?

Meer weten?

Coördinator evenementenveiligheid

Als organisator, vergunningverlener bij de gemeente, evenementencoördinator bij de politie, brandweer of GHOR, ben je verantwoordelijk voor de veiligheid bij evenementen in jouw regio. Om te zorgen dat tragische incidenten op jouw evenement uitblijven zijn veiligheidsmaatregelen nodig. Daarvoor moet jij dan wel eerst de risico's kennen en weten hoe jij deze risico's kunt voorkomen of beperken. In deze opleiding leer je je te ontwikkelen tot veiligheidsregisseur op jouw evenement.

www.sbo.nl/evenementenveiligheid

5-DAAGSE OPLEIDING
7, 15, 29 september, 6 oktober 2022 // BCN Utrecht Daltonlaan
22 september 2022 // Online module

Inclusief praktijkcase Appelpop

8e editie

Coördinator evenementenveiligheid

Richt jouw evenement veilig in!

www.sbo.nl/evenementenveiligheid

Tijdens deze opleiding leer je:

- Hoe je samen met je publieke en private partners de veiligheid op jouw evenement waarborgt
- Wat de belangrijkste wet- en regelgeving is op het terrein van evenementenveiligheid
- Op welke manier je de risico's op jouw evenement in kaart brengt
- Hoe je komt tot een pakket van maatregelen om de veiligheid op jouw evenement te bevorderen
- Op welke manier je omgaat met grote massa's bezoekers op jouw evenement

Veilig leren en ontmoeten
Hybride leren

studiecentrum voor bedrijf en overheid | SBO i.s.m. TSC Crime Management | DSP | Event Safety Academy | COOV | antea group

Opleiding Aanpak jeugdcriminaliteit en jeugdgroepen

Jeugdcriminaliteit en overlast van jongeren leiden tot onveiligheid in wijken en een gevoel van onveiligheid bij inwoners. De afgelopen jaren is de leeftijd waarop jongeren in de criminaliteit belanden steeds lager geworden en zijn de strafbare feiten die zij plegen veel ernstiger. Het is daarom belangrijker dan ooit om er vroeg bij te zijn. In deze 5-daagse opleiding leer je hoe je met ketenpartners tot een preventieve integrale aanpak komt.

www.sbo.nl/jeugdcriminaliteit

5-DAAGSE OPLEIDING
4, 11, 18, 25 november en 9 december 2021 // BCN Utrecht (Daltonlaan)

Op naar een praktische aanpak die werkt!

Aanpak jeugdcriminaliteit en jeugdgroepen

Hoe kom je met ketenpartners tot een preventieve integrale aanpak?

In deze opleiding leer je:

- De eerste signalen naar crimineel gedrag herkennen voor een preventieve aanpak van jonge aanwas voor ondermijnende criminaliteit
- Ketenpartners ondersteunen om jongeren in de wijk toekomstperspectief te bieden
- Problematische jeugdgroepen aanpakken zodat onveiligheid in de wijk verkleind wordt
- Samenwerken aan schoolveiligheid zodat de jongere vroegtijdig geholpen wordt
- Een aanpak opzetten om de awareness en digitale weerbaarheid onder jongeren te versterken

Veilig leren

studiecentrum voor bedrijf en overheid | SBO | www.sbo.nl/jeugdcriminaliteit

Openbare Orde en Veiligheid

Wet- en regelgeving in openbare orde en veiligheid

De uitvoeringspraktijk van politie, justitie en de gemeente op het terrein van openbare orde en veiligheid verandert sterk door de komst van nieuwe wet- en regelgeving. Jouw rol en verantwoordelijkheden als regisseur op het terrein van veiligheid nemen toe. Samen met veiligheidspartners moet je deze nieuwe wet- en regelgeving correct gaan toepassen en uitvoeren. Maar ben je ook op de hoogte van wat deze nieuwe wetten en bevoegdheden voor jou en de uitvoeringspraktijk betekenen?

6-DAAGSE OPLEIDING
10, 17, 31 maart, 14 april 2022 // La Vie Utrecht
24 maart, 7 april 2022 // Online module

Wet- en regelgeving in Openbare Orde en Veiligheid

Hét complete overzicht van de belangrijkste wetswijzigingen:

1 Politiewet	8 Drank- en horecawet
2 Wet veiligheidsregio's	9 Wet victoria
3 Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme	10 Wet bibob
4 Wet preventief foulleren	11 Wet regulering prostitutie
5 Opluwwet	12 Jeugdwet
6 Wet cameratoezicht op openbare plaatsen	13 Wet tijdelijk huisverbod
7 Wet wapens en munitie	

Praktijkgerichte behandeling van 13 wetten.

Meld je snel aan voor de gratis online voorlichtingssessie op 27 januari 2022!

9^e editie

Veilig leren en ontwikkelen

Hybride leren

studiecentrum voor bestrijding en overheid | SBO | CGOV | National University Wageningen | HEKVELMAN | www.sbo.nl/openbareorde

www.sbo.nl/openbareorde

Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid

Met de totstandkoming van de Nationale Politie komt de regie op het lokaal veiligheidsbeleid meer en meer bij gemeenten te liggen. Een sleutelrol ligt bij jou als beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid. Samen met veiligheidspartners moet je komen tot een goed lokaal integraal veiligheidsbeleid. Ben jij goed voorbereid om deze taak op je te nemen?

6-DAAGSE OPLEIDING
13 oktober, 3, 10 november, 1 december 2022 // La Vie Utrecht
17, 24 november 2022 // Online module

Beleidsmedewerker OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

De complete opleiding tot veiligheidsregisseur in jouw gemeente!

MODULE 1	Openbare Orde en Veiligheid
MODULE 2	Integraal Veiligheidsbeleid
MODULE 3	Vormgeven van de veiligheidsaanpak in jouw gemeente
MODULE 4	Samenwerking in regionale veiligheidsnetwerken
MODULE 5	De burgemeester en Openbare Orde en Veiligheid
MODULE 6	Crisisbeheersing en rampenbestrijding

Vorige edities beoordeeld met een 8!

Met unieke praktijkcases als het ongeluk met de Stint en het schiedrama in Alphen aan den Rijn

Veilig leren

Hybride leren

studiecentrum voor bestrijding en overheid | SBO | www.sbo.nl/openbareorde

www.sbo.nl/openbareorde

Openbare Orde en Veiligheid

Cursus Aanpak complexe woonoverlast

Sinds de coronacrisis is het aantal meldingen van woonoverlast elk jaar met ruim twintig procent gestegen. Woonoverlast bedreigt het woongenot en vergroot het gevoel van onveiligheid. Gemeente, zorg- en welzijnsinstellingen, politie, woningcorporaties en buurtbewoners zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de aanpak van woonoverlast. Hoe pak je dit aan? In deze 3-daagse cursus aanpak complexe woonoverlast leer je het woongenot terug te brengen en te werken aan een duurzame oplossing voor de overlastgever.

Opleiding coördinator nazorg ex-gedetineerden

Tijdens deze 7-daagse opleiding ontwikkel je jezelf tot regisseur in jouw gemeente. Je leert:

- Een lokaal zorgnetwerk opzetten en sturen
- Partners binden en duurzame coalities smeden
- Optimaal invulling geven aan de gemeentelijke regierol
- Integraal samenwerken met partners binnen het Veiligheidshuis

www.sbo.nl/ex-gedetineerden

Bekijk het complete aanbod op: www.sbo.nl/veiligheid